

Asia: VN/35084/2025

Kuuleminen alueellisen matkailijaveron toteuttamisesta

Yleisiä näkemyksiä matkailijaverosta

Miten suhtaudut alueellisen matkailijaveron käyttöönottoon? Jos kunnilla olisi mahdollisuus ottaa käyttöön alueellinen matkailijavero, näkisitkö veron ajankohtaisena ja edistettävänä toimenpiteenä?

Kaustisen kunta ei näe, että matkailijavero olisi juuri nyt ajankohtainen.

Mitä hyötyjä ja haittoja tällaisesta verosta olisi? Entä mitä mahdollisia ongelmia matkailijaveroon voisi liittyä?

Kaustisen kunnassa on tällä hetkellä käynnissä suurhankkeita, joiden vuoksi alueella on paljon työmatkaliikennettä ja ns. reissutyöläisiä. Kuntamme majoituksesta suuri osa on talvikaudella juuri reissutyöläisiä ja satunnaisia matkailijoita. Tälle kohderyhmälle vero olisi haastava.

Riippuen veron määrästä, tämä saattaisi toisaalta myös vähentää satunnaisten matkailijoiden kuntaamme tekemiä matkoja sekä myös koko Suomessa tehtäviä kotimaan matkoja, jotka kuitenkin ovat tärkeää Suomen talouden kannalta.

Kesällä meillä järjestetään Suomen suurimmat Kansanmusiikkijuhlat, joiden historia ylittää yli 50 vuoden taakse. Pienen kunnan majoituskapasiteetti ei riittäisi, ellei meillä olisi silloin käytössämme myös ns. perhemajoitusta, joka varataan festivaaliorganisaation kautta. Kuinka tätä majoitusmuotoa kohdeltaisiin matkailijaveron osalta?

Ongelmana näemme myös sen, että kuinka paljon tämä aiheuttaisi lisätöitä tai kustannuksia majoitustoimijoille? Kerättäisiinkö vero myös esim. kesähotelleissa, leirintäalueilla ja kaikissa tilapäisissä majoituspaikoissa?

Hyötynä näemme tietenkin tulot, mutta pienessä kunnassa, jossa ei varsinaista ympäri-vuotista matkailua ole kovinkaan paljon, täytyisi huolellisesti harkita, kuinka paljon tähän pitäisi lisätä

resursseja verrattuna siitä saataviin tuloihin. Tulot matkustaja verosta olisivat kunnallemme marginaaliset.

Miten suhtaudut veron kokeiluluonteiseen? Miten ja millä tavoin kokeilu olisi toteutettavissa? Mitä veron kokeilulla haluttaisiin saavuttaa?

Kokeilu voitaisiin toteuttaa ottamalla mukaan pilottikuntia, joissa kokeilu toteutettaisiin. Mukaan pilottiin lähtevien kuntien kaikki kustannukset tulisi korvata täysimääräisinä. Mukana tulisi olla myös pieniä kuntia, koska jos pilotointi tehtäisiin vain isoissa kaupun-geissa, siitä ei selviäisi pienten paikkakuntien ongelmat ja mahdollisuudet. Kokeiluaian tulisi olla riittävän pitkä, vähintään yksi kalenterivuosi.

Kokeilulla pystyttäisiin arvioimaan hyöty-/haittasuhde.

Veron tavoite ja suuruus

Minkälaisia tavoitteita matkailijaverolla olisi? Miksi matkailijaveron otettaisiin käyttöön kunnassa ja mitä sillä haluttaisiin saavuttaa?

Asiaa pitäisi harkita huolellisesti, tarkastella myös ulkomaisia kohteita ja heidän koke-muksiaan hyödyistä ja haitoista.

Erityisesti pitää huomioida kuntien elinkeinoelämälle aiheutuvat hyödyt ja haitat, jos matkailijaveron otetaan käyttöön.

Olisiko kunnilla oikeus itse päättää ottavatko veron käyttöön vai olisi se automaattisesti jokaisessa Suomen kunnassa käytössä? Kunnilla tulisi mielestämme olla tässä itsemääräämisoikeus samoin kuin aikanaan oli mm. koiraveron perimisen suhteen.

Mitä kestävä matkailun tavoitteella tarkoitetaan ja miten matkailijaverolla edistettäisiin tätä tavoitetta?

Kestävä matkailu tarkoittaa vastuullista matkustamista, jossa valinnat (esim. majoitus, ruoka, kuljetus) huomioivat kohteen ympäristön, paikalliset ihmiset ja kulttuurin sekä ta-louden siten, että ne voivat hyvin nyt ja tulevaisuudessa.

Kuntamme sijaitsee alueella, jossa on suhteellisen pitkät välimatkat, eikä esim. paikallis-liikennettä ole. Kaikki matkat tehdään pääsääntöisesti omalla autolla. Oman kuntamme osalta matkailijaveron ei edistä tätä tavoitetta millään tavalla.

Minkä suuruinen matkailijavero olisi perusteltu?

Veron suuruus tulisi olla sen verran alhainen, että se ei karkota matkailijoita, mutta kuitenkin sen verran suuri, että se kattaisi lisäkulut mitä sen perimisestä aiheutuisi. Mikäli vero otettaisiin käyttöön kaikessa majoitustoiminnassa se tulisi porrastaa erikseen esim. leirintämatkailulle, hotellimatkailulle jne.

Mikäli vero otettaisiin käyttöön, porrastus tulisi tehdä erikseen alaikäisille, esim. kuten se on Etelä-Euroopassa.

Etelä-Euroopassa on käytössä turistivero, joka yleisesti noin 1 – 7 € / henkilö / yö. Hostelleissa vähemmän, luksushotelleissa enemmän. Leirintäalueilla puolestaan on käytössä matkailijavero osassa leirintäalueita. Vero on laskettu leirintämaksun hintaan.

Veron soveltamisala

Mihin majoitusmuotoihin veron tulisi kohdistua? Entä mihin sen ei tulisi kohdistua?

Veroa määrättäessä tulisi tarkasti harkita kohdistuuko se kaikkeen majoitukseen vai ainoastaan esim. hotellimajoitukseen. Mielestämme sen ei tulisi kohdistua ainakaan leirintämatkailuun, joka monessa kunnassa on vain kesäaikaista.

Veron alueellinen soveltaminen

Tulisiko vero olla mahdollista ottaa käyttöön alueellisesti yksittäisissä kunnissa?

Kyllä, kunnilla tulee olla itsemääräämisoikeus tässä asiassa.

Tulisiko veroa olla mahdollista soveltaa vain osaan kunnan alueista (esimerkiksi vain keskusta-alueella)?

Ei, kunnan eri alueita tulee kohdella tasavertaisesti.

Tulisiko veroa olla mahdollista soveltaa vain osan aikaa vuodesta kuten sesonkiaikoina?

Kunnilla tulee olla itsemääräämisoikeus tässä asiassa.

Missä määrin kunnille tulisi jättää mahdollisuuksia valita veron soveltamiseen liittyviä yksityiskohtia? Esimerkiksi alueellinen soveltuminen, erityyppisiin majoituksiin kohdistuminen, ajallinen soveltuminen ja eri verotasot.

Kunnilla tulee olla itsemääräämisoikeus tässä asiassa.

Verotuotto

Voit esittää tässä näkemyksiä verotulojen käytöstä ja kohdistamisesta kunnille.

Verot tulisi tulouttaa täysimääräisenä sille kunnalle, missä majoitusvero on kerätty.

Verovelvolliset, verotusmenettely ja veronkanto

Voit esittää tässä näkemyksiä verovelvollisuudesta, verotusmenettelystä ja veron keräämisen toteutuksesta.

Mikäli vero otettaisiin käyttöön, se kerättäisiin majoituksen yhteydessä. Ongelmana tässä on kuitenkin esim. ns. Airbnb -tyyppinen majoitus, jossa avaimen saa yleensä älylukosta koodilla tai esim. karavaanareiden matkaparkeissa, missä ei ole henkilökuntaa paikalla.

Alueellisen matkailijaveron taloudelliset vaikutukset

Minkälainen merkitys matkailulla on kunnille?

Matkailulla on merkitystä kunnille eri tavalla, toisissa kunnissa on ympärivuotista matkailua, toisissa vain esim. tapahtumien aikana. Kaustisen kunnassa Folk Music Festivaalien aikana kunnassamme on paljon kävijöitä ja on arvioitu, että kyseinen viikko on alueen yrittäjille ns. 13 kuukausi. Se viikko on majoituksen kannalta erittäin tärkeä kunnallemme. Muuna aikana matkailu kunnassa on vähäistä. Kuntien on tärkeää saada matkailijoita, niin päiväkävijöitä kuin kauemminkin viipyviä asiakkaita. Matkailijat tuovat kunnalle tuloja yleensä myös muille kuin varsinaisille matkailuyrittäjille.

Miten matkailijavero vaikuttaisi kunnan matkailumääriin ja vetovoimaan?

Mielestämme matkailijavero ainakin aluksi vähentäisi matkailua ja kuntien vetovoimaa

Miten arvioit matkailijaveron vaikuttavan alueen yrityksiin ja asukkaisiin?

Matkailijavero vähentäisi ainakin aluksi matkailua ja siten vähentäisi tuloja. Tietenkin tämä riippuu matkailuveron määrästä, muutaman euron suuruinen vero/henkilö tuskin matkailua vähentäisi, mutta esim. pienituloisten tai suurperheiden kohdalla tämä saattaisi vähentää yöpymisten määrää.

Miten näet vaikutusten riippuvan siitä, ottavatko lähialueen kunnat matkailijaveron käyttöön ja minkälaisena?

Mikäli osa kunnista ottaisi veron käyttöön ja osa ei, se aiheuttaisi epäsuhtaa kuntien kesken ja saattaisi johtaa siihen, että lähemmäs sijaitsevista kunnista majoituskohteeksi valikoituisi se kunta, jossa veroa ei perittäisi.

Edulliseen matkailumuotoon tottuneet leirintämatkailijat, kuten karavaanarit ja telttailijat saattaisivat alkaa käyttämään enemmän leiriytymistä luonnon helmassa ns. puskaparkkeihin, jolloin myöskään jätehuolto ei ole heidän käytössään, on mahdollista, että tämä lisäisi roskaamista ja mm. pesuvesien laskemista suoraan luontoon.

Miten arvioit matkailijaveron suhdetta muihin matkailuun tai majoitustoimintaan kohdistuviin veroihin?

Maassamme verotetaan jo nyt paljon autoilua. Tämä edelleen lisäisi kuluja ihmisten liikkumiseen ja voisi vähentää matkailua ja siten myös vähentää majoituspaikkojen käyttöä.

Muut huomiot

Mitä muita näkökohtia alueellisen matkailijaveron valmistelussa tulisi huomioida? Miten muuten haluat kommentoida matkailijaveron valmistelua?

Kaustisen kunnassa on muutamia merkittäviä tapahtumia vuodessa, näistä suurimpana Folk Music Festival. Matkailuun kohdistuvilla rakenteellisilla ratkaisulla on suuri merkitys elinkeinorakenteelle ja työpaikoille. Lisäksi alueella on käynnissä monia suurhankkeita, jolloin täällä yöpyviä työntekijöitä on paljon myös muualta Suomesta ja yöpymiset ovat pitkiä, useiden kuukausien mittaisia, tämä lisäisi yritysten menoja ja sitä kautta vaikeuttaisi yritysten tulokseen.

Matkailun vaikutukset heijastuvat laajasti majoitustoiminnasta ravintola-alaan, ohjelma-palveluihin, vähittäiskauppaan ja muuhun palvelutuotantoon sekä sitä kautta koko kunnan elinvoimaan.

Kaustisen kunta toteaa, että alueellisen matkailijaveron valmistelussa tulee selvittää perusteellisesti veron elinkeinopoliittiset vaikutukset sekä mahdollisen veron vaikutus majoitus- ja matkailuun.

Kaustisen kunta pitää tärkeänä, että kunnilla annetaan harkintavalta veron käyttöön-otosta ja soveltamisalasta. Kunnilla tulee olla päätösvalta siitä, peritäänkö vero ympäri vuoden vai sesonkikohtaisesti. Veromallin ei tule heikentää kuntien asemaa tapahtuma- ja matkailukuntina, eikä siten heikentää paikallisten yritysten toimintaedellytyksiä.

Matkailijavero on elinkeinopoliittinen ratkaisu. Uusi vero voi nostaa majoituksen kokonaishintaa ja siten vähentää kysyntää ja koko alueen matkailun vetovoimaa. Sesonki- ja tapahtumamatkailussa, jossa kysyntää on muutamilla viikoilla vuodesta, pienikin hinnan nousu voi olla ratkaiseva majoituspäätökseen. Matkailijaverolla voi olla myös vaikutusta yritysten investointeihin ja halukkuuteen kasvattaa majoituskapasiteettia.

Lisäksi tulee ratkaista kysymykset miten mm. tilaisten leirintäalueiden, Airbnb-majoituksen, kotimajoituksen jne. kohdalla toimittaisiin, mitkä kaikki majoitusmuodot olisivat veron piirissä, koskisiko vero vain vakituisia majoituskohteita vai kaikkea majoitusta.

Kaustisen kunta suhtautuu matkailijaveroon kriittisesti. Matkailijavero voi muodostaa lisäesteen asiakasmäärien kasvuun kunnassamme, jossa matkailua ei sesongin ulkopuolella ole kovinkaan paljon.

Matkailualaa rasisetaan jo nykyään huomattavasti, uuden veron käyttöönotto saattaisi heikentää toimialan kilpailukykyä ja kysyntää. Kaustisen kunta pitää tärkeänä, että veromallin vaikutukset arvioidaan perusteellisesti ennen päätöksentekoa.

Mahdollinen kirjallinen lausunto sekä liitteet

Voit lisätä mahdollisen erillisen kirjallisen lausunnon aiheesta.

-

Rauma Annika
Kaustisen kunta hallinto- ja kehittämispalvelut - Kaustisen
kunnanhallituksen päätös 19.1.2026 § 12